

De Regenboog

maart 2019

dyscalculie-protocol 2019

DYSCALCULIE-PROTOCOL

Naast een apart beleidsstuk over het reken-onderwijs op de Regenboog, is het dyscalculie-protocol vormgegeven door middel van 2 verschillende documenten, te weten

- A. Stroomschema preventie en begeleiding ernstige reken-problemen.
In dit schema staat beschreven hoe de in zet in verschillende zorgniveau's en de bijbehorende acties ervoor zorgt dat leerlingen met een eventuele dyscalculie-stoornis tijdig gesignaleerd en geholpen worden.
- B. Stappenplan van toetsing in verband met tijdige signalering dyscalculie.
In dit stappenplan wordt aangegeven welke toetsen wanneer afgenomen worden. Daarnaast staat beschreven wat de hoofdmetingen en tussenmetingen inhouden.

Bij dit protocol horen de volgende werkdocumenten:

- 1. Dyscalculie-kaart.
Als de leerling door een extern bureau onderzocht is en een dyscalculie-verklaring is afgegeven, ontvangt de leerling van school een dyscalculie-kaart. Hierop wordt samen met de leerling ingevuld welke compenserende maatregelen er in de klas ingezet worden.
- 2. Leerling met dyscalculie in de klas.
Een leerling waarbij dyscalculie vastgesteld is loopt tegen verschillende problemen en belemmeringen aan. In dit stuk staat voor de leerkracht beschreven op welke manier hiermee omgegaan kan worden en welke middelen er eventueel ingezet kunnen worden.
- 3. Informatie voor leerlingen en ouders over dyscalculie
Informatie over de oorzaak van dyscalculie, hoe je ermee om kan gaan en verschillende tips om het schoolwerk beter te kunnen maken en organiseren.

Stroomschema preventie en begeleiding ernstige rekenproblemen

Dyscalculie-protocol

Het dyscalculie-protocol bestaat uit twee delen waaronder onderstaand stroomschema.

Hierin wordt precies beschreven welke stappen de school onderneemt om tijdig dyscalculie te kunnen signaleren.

Zorgniveau 1 – Basiszorg

Signaleren door de leerkracht

- Leerling scoort voor de eerste keer V of V- op de Cito-reken/wiskunde;
- Leerling scoort 2x achter elkaar een onvoldoende voor de bloктоets van Alles Telt;

Als één van bovenstaande signalen aanwezig is, wordt zorgniveau 1 in de klas ingezet.

Begeleiding:

- Plaatsing intensieve instructiegroep voor lezen en/of voor spelling
- Ouders worden op de hoogte gesteld van deze zorg

Zorgniveau 2 – Extra zorg

Interventies in de klas of door ondersteuner buiten de klas

- Leerling scoort voor de tweede achtereenvolgende keer V of V- op Cito-rekenen/wiskunde
- Leerling stagneert in ontwikkeling bij de bloktoetsen van Alles Telt;
- Leerling laat in korte tijd bijzondere rekenproblemen zien;
- Leerling laat voldoende resultaten bij de taal- en leestaken
- Er is een vermoeden van dyscalculie door:
 - Gezinsanamnese
 - Bijzondere fouten of bewerkingen
 - Onverklaarbare moeite met automatiseren van tafels/hoofdrekenen
 - Geen andere vastgestelde oorzaken voor de problemen met rekenen

Wanneer twee van bovenstaande signalen geconstateerd worden is er voldoende reden om zorgniveau 2 in te zetten. Met de intern begeleider wordt de zorg en routing besproken nadat de rekentoets is geanalyseerd.

Begeleiding

- Ouders op de hoogte stellen van de geconstateerde signalen en het plan van aanpak
- Plaatsing in intensieve instructiegroep in de klas voor lezen en/of spelling continueren
- Extra ondersteuning bieden eventueel buiten de klas.
 - IHP; aan de hand van de analyse van de rekentoets inhoud bepalen
 - Minimaal 30 minuten per week extra ondersteuning
 - Gebruikte materialen eventueel in overleg met rekenspecialist
- Eventueel afname bouwstenen-onderzoek door rekenspecialist van de school.
- Evaluatie opbrengst na 8-12 weken en bijstellen van de doelen voor de volgende periode.

Zorgniveau 3 – Interne deskundigheid

Afstemmen van interventies met het zorgteam

- Leerling scoort drie of meer keer achtereenvolgend V of V- op Cito-rekenen/wiskunde;
- Leerling heeft twee keer een periode ondersteuning ontvangen op zorgniveau 2;
- Stagnatie op rekengebied; leerling laat geen voldoende groei zien op vaardigheidsniveau
- Vermoeden van (ernstig) rekenprobleem is besproken met ouders;

Wanneer sprake is van bovenstaande vier factoren dan wordt in het zorgteam overleg gemeld dat er een uitgebreid rekenonderzoek aangevraagd wordt bij de rekenspecialist. De begeleiding op zorgniveau 2 wordt tijdens dit proces voortgezet.

Actie rekenspecialist: (intern of extern)

- Gesprek met intern begeleider/leerkracht over de ingezette begeleiding en hulpmiddelen. Individuele handelingsplannen en eventuele andere verslagen doornemen.
- Analyse van rekentoetsen van afgelopen jaar
- Afname diagnostische toetsen als NDS, Bouwstenen onderzoek (vanaf groep 4), onderzoek Rekensprint, onderzoek vanuit Maatwerk en dergelijke .
- Verslaglegging en bespreking van de resultaten van het onderzoek met ouders en leerkracht/IB
- Gezamenlijk bepalen van de vervolgstappen.
- Vervolgstap vastleggen in een handelingsplan.

Zorgniveau 4 – Externe deskundigheid

Interventies vanuit het zorgteam of externe instanties

- Onderzoek door rekenspecialist is uitgevoerd. Analyses zijn gemaakt en in gezamenlijk overleg is afgesproken dat de leerling een afwijkende leerlijn voor rekenen gaat volgen. Dit betekent dat de leerling niet de S-lijn meer volgt, maar dat school tracht de leerling op minimaal referentieniveau F uit de laten stromen.
- Er wordt bekeken op welk rekenniveau de leerling het best in kan stromen. Materiaal en organisatie wordt afgesproken en er wordt een OPP opgesteld. Dit alles in overleg met ouders, leerkracht, rekenspecialist en IB.
- Intern begeleiding maakt hiervan melding bij zorgteam.
- Het onderzoek en de afgesproken vervolgstappen hebben niet het gewenste effect. School is handelingsverlegen.
 - In overleg met ouders wordt een dyscalculie- onderzoek aangevraagd.
 - Naar aanleiding van de uitslag van dat onderzoek worden de vervolgstappen afgesproken.
 - Ouders delen het verslag van het onderzoek met school en school stelt een handelingsplan en/of OPP op.

STAPPENPLAN VOOR TOETSING

In verband met tijdige signalering dyscalculie

VBS de Regenboog neemt de Citotoetsen volgens de toetskalender af en maakt gebruik van het Cito-LOVS systeem. In de toets map van het betreffende leerjaar staat precies beschreven welke toets-onderdelen er afgenomen moeten worden.

Methode- en periode-toetsen worden gebruikt als signalering en analyse.

Onderstaand een overzicht van de toetsing in verband met het dyscalculie-protocol.

	Kleutergroep 2	Groep 3	Groep 4-8	
Oktober				
Nov / dec	Observatielijst		*Eventueel Cito-basisrekenen of andere toets voor automatisering. *Eventueel inzet toets Maatwerk op individueel niveau.	Tussen meting
Januari	Cito Ordenen	Cito rekenen-wiskunde	Cito rekenen-wiskunde	Hoofd meting
Maart/april		*Eventueel Cito-basisrekenen of andere toets voor automatisering. *Eventueel inzet toets Maatwerk op individueel niveau.	*Eventueel Cito-basisrekenen of andere toets voor automatisering. *Eventueel inzet toets Maatwerk op individueel niveau.	Tussen meting
Juni	Cito Ordenen	Cito rekenen-wiskunde	Cito rekenen-wiskunde	Hoofd meting